

end til den lille Kørøgsmand i Hasle paa Bornholm. Men man kan ogsaa drive Grundigheden for vidt (*Fraenkel*: Saa grundigt, som De lige nu sagde).

Formanden: Det ærede Medlem maa ikke afbryde Taleren.

Borghjerg: Jeg mener, der skal tages Hensyn til den lille Kørøgsmand i Hasle. Jeg mener, der skal tages Hensyn til alle „Kørøgsmand“ i Landet. Men man kan ikke lade et halvt Aars Toldlovsudvalgsarbejde gaa med at undersøge Kørøgsmanden i Hasle, for saa kommer man ingen Vegne, saa bliver al Toldlovgivning umulig.

Hvad Silketolden angaar, med den umaadelige Forhøjelse til 35 pCt. af Værdien for en hel Række Silkevarer, mener jeg, at her maa en meget nøje Undersøgelse til, thi det er ikke blot en Forbrugsbeskatning, det er ikke blot en ny Toldsats, der kan og vil nedsætte Forbruget, men ogsaa denne Toldforhøjelse griber ind i Produktionslivet. Ligesom Raatobakken er et Raastof for en stor og betydelig Industri her i Landet, saaledes er Silken et Raastof for ikke ganske ubetydelige Industrier. Vi saa det i Fjor eller i Forfjor, hvornaar det var, da Regeringen ikke havde tænkt paa at undtage den Silketraad, der findes i Telefonkabler, men det blev der saa raadet Bod paa.

Det er sagt mig i Løbet af Eftermiddagen — men det er naturligvis kun ganske flygtigt, og jeg har ikke haft Tid til nærmere at undersøge det, det vil kunne ske i Udvalget — af fagkyndige Folk, at hvis denne Forhøjelse af Silketolden gennemføres, hvor ogsaa Silkebaand tages med, og tages med med samme Procent som Silketøj, vil det betyde en saadan Forandring af den bestaaende Beskyttelse for visse Grene af vor Hatteindustri, at en Fabrik, vi har liggende nogle Mil her udenfor København, maa afskedige de hundrede Arbejdere, der har Beskæftigelse der nu. Vi vil altsaa atter skabe Erhvervsløshed ved denne vilkaarlige Indgriben. Det vil nu vise sig, om det er rigtigt. Hvis det viser sig, at det er rigtigt, maa der tages Forholdsregler her.

Den ærede Ordfører for Venstre (N. P. Jensen) sagde, at dette Lovforslag slet ikke berører Spørgsmaalet om Beskyttelse; der var ingen Toldbeskyttelse deri, sagde han, det berørte overhovedet ikke det Spørgsmaal, og det skulde være en Fordel. Det skal nu vise sig ved nøjere Undersøgelse, om denne Paastand holder Stik — det kan være —, eller om Tobakstolden, saadan en Forhøjelse en bloc paa al Tobak,

kan komme til at paavirke hele den Skala, vi nu har for Beskatningen af de fabrikerede Varer og Skatteklasser; og det vil den utvivlsomt i ikke ringe Grad gøre. Denne Fordobling af Raastoftolden vil medføre, at visse Cigarer, visse fabrikerede Varer i denne Industri, rykker op fra een Skatteklasse til en anden. Det maa undersøges nærmere; det kræver nogen Tid. Men det samme tror jeg ogsaa vil gælde Toldforhøjelsen paa Silketøj, at den griber ind i Landets Erhvervsliv. Det maa nærmere undersøges. Nogen Beskyttelse er der for Resten i Forslaget. De nye Toldsatser for Krudt og Fyrværkeri giver en Beskyttelse for den hjemlige Produktion og kan bidrage til at fremkalde større Fyrværkeriproduktion, end vi har i Forvejen.

Jeg skal ligesom det ærede Medlem ikke benytte denne Lejlighed til paa nogen Maade at gøre Forsøg paa at fremkalde et nyt principielt Opgør mellem Frihandel og Beskyttelse, det erkender jeg, hører ikke til ved denne Lejlighed. Men jeg gør opmærksom paa, at her er en utvivlsom Beskyttelse, og jeg maa sige saa meget, at hvorvel vi Socialdemokrater, naar der er Tale om Toldlov, stiller os ganske udoktrinært — det har jeg tidt nok sagt, vi ønsker at behandle Position for Position ganske sagligt —, og hvorvel vi ogsaa godt kan tænke os under ekstraordinære Forhold, at kan man ikke komme Importreguleringens Vej, er vi ogsaa villige til en saglig Overvejelse af en midlertidig Krisetold, og hvorvel det heller ikke ligger udenfor vor Tankegang, at paa visse Omraader og under særlige Forhold kan en opdragende Told, som falder bort, naar den har gjort sin Virkning, være formaalstjenlig —, disse Tanker er heller ikke fremmede for Venstres Toldudvalgsmedlemmer; den ærede Ordfører for Venstre har selv gjort saadanne Tanker gældende, ogsaa fra denne Talerstol —, hvorvel det alt sammen forholder sig saaledes, vil jeg dog mene, at det kunstigt at oplække en særlig Luksusindustri her i Landet er en meget farlig Vej.

Jeg hører ikke til dem, der farer i Musehul og bliver forfærdede, som visse andre Medborgere, hver Gang der tales om, at en Toldsats muligvis kunde faa den Bivirkning, at der bliver nogen Produktion her i Landet; Produktion forfærder ikke mig; den Bivirkning kan jeg ogsaa være villig til at tage med af en Toldsats, hvis den ellers kan være rimelig og forsvarlig. Men jeg vil dog paa den anden Side hævde, at Forsøg paa kunstigt at oplække Luksusindustrier gennem Toldskatter er en farlig